

Bakalářská práce: Corona et sedes ad maiorem splendorem et gloriam B.V.M.

Jméno a příjmení : Dana Vrabelová

Oponent: Mgr. Marek Pučalík

Posudek oponenta:

Bakalářská práce Dany Vrabelové se věnuje velmi zajímavému tématu, jež sleduje úctu milostných obrazů v době baroka v Čechách a na Moravě. Autorka vybrala tři korunované Madony, které nesou papežské insignie. Pěkná a poutavá práce začíná vznikem a historií mariánských korunovačních obřadů, poté začíná Madonou ze Svaté Hory u Příbrami, navazuje Svatokopeckou u Olomouce a končí brněnskou Svatotomskou.

Sama autorka přiznává, že se především zaměřuje v práci na korunovační insignie – korunky a trůn, případně s Madonou spojený oltář. Precizně používá v práci nejen dostupnou literaturu, ale i velmi cennou grafiku, zejména nově nalezenou ve sbírkách Strahovské kanonie.

První korunovace mariánských obrazů zavedli v Římě papežové již v 8.století, tradice se držela do středověku, ale zcela rozkvetla v ranném novověku. S myšlenkou na korunovaci, resp. barokním obřadem přišel hrabě Alessandro Sforza Pallavicini z Piacenzy. Ten na korunování založil roku 1640 velké jmění, z čehož vznikla později nadace. Úmysl zbožného mariánského hraběte schválil papež Urban VIII. a pověřil správou nadace kapitolu u sv.Petra. Za stanovených podmínek ohledně zázračných obrazů byla pověřena vyřizováním korunovací zmíněná kapitula kanovníků. První korunovace proběhly za života výše hraběte Sforzy v Římě.

V Čechách na popud svatohorských jezuitů byla papežskými korunkami ozdobena středověká soška svatohorská 22. června 1732. Studentka vzorně popisuje ve III. kapitole celou barokní slavnost, jež jí za významný podklad sloužila zmíněná grafika od premonstrátů. Opravdu je obdivuhodná poměrně složitá ikonologie různých nápisových pásek, které jistě složili sami patres z tovaryšstva.

Druhá Thaumaturga obdržela korunky pochopitelně i s Ježíškem na Kopečku u Olomouce 21. září 1732. Přestože běželo o poutní místo premonstrátů, zasloužil se především o korunovaci olomoucký biskup kardinál Wolfgang Schrattenbach. Původně měl být mariánský milostný reliéf korunován ke stému výročí nalezení obrazu, což se nestihlo. Ovšem celá slavnost korunovace vatikánskými korunkami se i se zpožděním řadí k největším slavnostem baroka na Moravě a je doložena jak soudobou literaturou, tak grafikou.

Poslední velevýznamnou Madonou, jež byla korunována korunkami posvěcenými papežem byla Madona brněnská roku 1736. Byzantská ikona, jakožto údajný dar Karla IV. dospěla tak veliké popularity nejenom v klášteře augustiniánských poustevníků, ale hlavně v celém Brně a širokém okolí. Kult pronikal nejen do Čech a Slezska, ale i do Uher a Rakouských zemí.

Autorka zdařilé práce vychází zejména z dobového popisu „Gemma Moravie“, kde je mimo popisu historie a slavnosti vloženo několik slavnostních bran, které byly umístěny k počtě Panny Marie v Brně při zmíněné korunovaci Svatolukášské Bohorodice.

Zadaného tématu korunovace se studentka zhostila výborně. Jednak shrnula již známou literaturu, objasnila význam slavností a využila dosud nepublikovanou grafiku korunovace ze Svaté Hory u Příbrami, což je největším přínosem posouzené práce.

Drobným lapsem je špatná titulatura kardinála Schrattenbacha. Byl v oné době pouze biskupem olomouckým, ne arcibiskupem. Práci velmi doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 27. 5. 2009

podpis oponenta